

MÜTEVAZİ KARARSIZ: EROL ESKİCİ

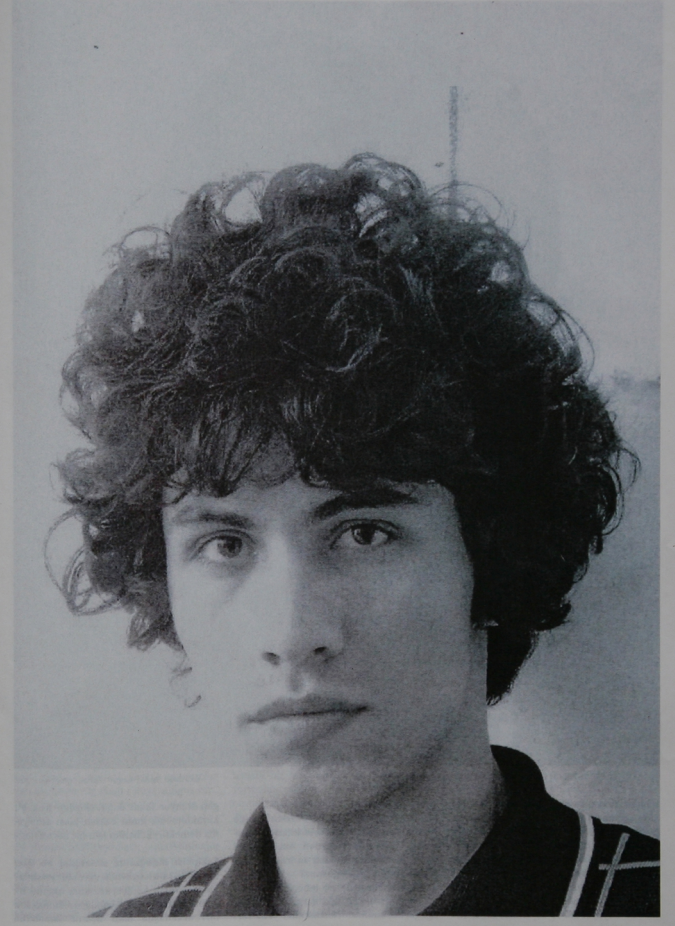
ArtInternational'ın yerli katılımcılarından Sanatorium'da yılın ilk yarısında gerçekleştirdiği "Nostomania" sergisine dikkatleri üzerine çeken naif ve genç sanatçı Erol Eskiçi ile...

✦ MISRA GÖKYILDIZ

Geçtiğimiz Mart ayında Sanatorium'da açılan kişisel serginiz "Nostomania" çok ses getirmişti. Çocukluktan yetişkinliğe geçiş evrelerine müdahil olan ideolojik aygıtlara mizahi ve karanlık bir eleştiri getirdiğiniz serginizde otobiyografik unsurların izini sürmüştük ister istemez. ArtInternational'da sergileyecek yeni işlerinizde de geçmişten beslenerek üretceğiniz işlerle mi karşılaşacağız?
Geçmişten de beslendiği doğru fakat bu süreçler geçmişten bugüne değişerek akan durumlar, yani aktüel bir tarafta var. Fuarda sergileyecek eserlerin tümü yine "Nostomania" sergisinde sergilenen eserlerin bir devamı niteliğinde. Zaten o sergi bir sürecin içinde ortaya çıktı, o süreç devam ediyor.
Fuarda kaç eserinizi sergileyeceksiniz? Bu işlerden bahsederseniz, eserler nasıl bir kavramsal çerçeveye ekseninde şekillendi?
Bize ayrılan alana göre sayısı değişebilir. Kafamda beş eser var, bunların tümü kabaca Nostomania sergisinin devamı. Özneler serisinden iki adet portre olacak. Bu topraklardaki çocukluğun pürmelaline odaklanmak, bununla ilgilenmek, en başından beri bir türlü vazgeçemediğim bir meseledir. Tarihin el değiştirdiği bütün kırılmalarda bu tortuları, katmanları nesiller üzerinde bulabiliriz. Bu portreler farklı kırılma noktalarından bulduğum belgelere dayanıyor. Bazen sadece basitçe bir soru sorar-

sınız ve buna yine basitçe bir cevap ararsınız. Örneğin, eserlerden biri "Zamanın Tortuları" adlı resimdeki gibi. Bir yanıyla basit soruya basit bir cevap vermeye çalışıyor. "Zamanın tortusunu nasıl yakalaram" gibi. Aynı zamanda bu resim az önce yukarıda bahsettiğim nesillerle alakalı bir kırılmalar arkeolojisi ile de bağlantılı benim için. Fakat bir de biçimsel taraflarıyla birer Hint tapmağı formundan parçalar buluyor.
Son dönem işlerinizde renk kullanımı ve kompozisyon açısından bir karamsarlık havası hakim. Bu karamsarlığı besleyen unsurlar neler?
Ben siyah ve beyazla başlamak istiyordum ve öyle yapıyorum. Fakat ne kadar süreceğini bilmiyorum, belki ölene kadar hep siyah ve beyaz kalır, kim bilir? Hal böyle olunca "zamanı gelince renk" gibi bir ifade kullanmak istemiyorum. En çok karşılaştığım soru bu renk ve karamsarlık çıkarımı üzerine geliyor. Bazen şöyle düşünüyorum: Buster Keaton filmleri siyah beyazdır ama kimse bundan dolayı onu karamsar bulmaz çünkü komiktir ama orada bir sorun vardır bize komik gelen jestler aslında bireyin gündelik engelleri aşma hallerinde kullandığı zekice ve sapsal yöntemlerdir. Fakat zeki olan Buster'dır ve o haller ona aittir, ne yazık ki gündelik hayatta bizler ne bu kadar yaratıcı ve komikizdir ne de bu engeller böyle komik şekilde aşılar. Durum bu bakımdan trajiktir de. Chap-

lin'de de vardır bu komik ama kederli hal. Örneğin Kubrick bana göre rengi en iyi kullanan insanlardan biriydi ama bu onu yinse yapmıyordu. Ben kesin yargılara varmak konusunda çekimser biriyim, çünkü hep başka nüveler buluyorum yargılarım içinde. Dolayısıyla büyük yargılar koymak yerine istisnai küçük seçenekler benim için daha iyi. Aşırı keder duygusu eylemsizleştirir insanı, o kadar kötümser olsam sanat yapamayacak hale gelirdim. Bir de nereden geldiğimiz ve yaşadığımız önemlidir. Göğsünüzü kazalır bu.
Türkiye sanat piyasasının lokomotif unsurlarından biri, galerinizin Sanatorium'un da katılımcılarından olduğu ArtInternational. Genç bir sanatçı olarak piyasanın şu anki durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Kendinizi bu piyasanın içinde nasıl konumlandırıyorsunuz?
Piyasayı pek bilmiyorum, pek merak ettiğim bir alan değil ama ufak tefek bir iki düşüncemi paylaşmak isterim. Söylenlerin ekonomik koşulların sonucu olduğunu biliyoruz. Bir kere bu alanın zayıf, yapay bir spekülasyonla belirsizlik alanı olduğunu düşünüyorum. Bakın: bugün malzeme almak için gidileceğiniz bir iki yer var, onlarda da aradığımız malzemelerin yarımsı bulamıyoruz. Şimdi bu kadar büyük ve pahalı etkinlikler düzenleniyorken materyal bulabileceğiniz eli yüzü düğün bir kırtasiyenin olmamasını kim nasıl açıklıyor? Bu alan Barcelona şeh-

EYLÜL 2015

35

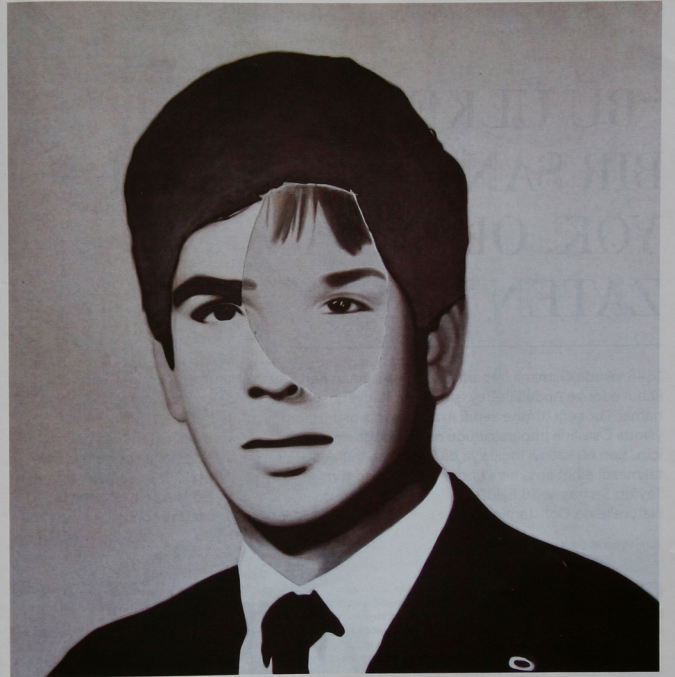

Erol Eskiçi, "M.Ai - 'Sungar'" (Özneler serisinden), 2015

ri gibi, bir yerde dev stadyumlar, maçlar varken yan taraftaki mahalleler kırılıyor. Sonra Berlin'deki Modüler'a, Boesner'e gidiyorsunuz, bazı sanatçı arkadaşlarımızın oradaki malzemelerle ne harika işler çıkaracağını düşünüyordunuz. Tabii gönüllü isterdi ki tek derdimiz bu olsun ama bu alanda bir sorun var, bunu arkadaşlarımızdan da duyuyorum ve söylemek zorunda-

ym; ne yapalım?
Sizi sayılı kişisel sergilerinizden ziyade karma sergilerdeki eserlerinizden tanıyoruz. Kişisel sergilerden özellikle mi kaçınıyorsunuz? Bundan sonra daha sık kişisel sergi açacak mısınız?
Aslında halihazırda üç tane kişisel sergi açtım. Sanatorium'daki sergim daha çok ilgi gördü, kimileri "Nostomania"yı ilk ser-

gim sanıyor fakat değil. Gözden irak bir karakterdeniz bunu baştan göze almıyorsunuz demektir, ki benim için hiç sorun değil bu.
Takipçisi olduğunuz sanatçılar ve işler hangileri? Birkaç örnek verebilir misiniz?
Sanatçı takip etmiyorum ama aklıma ilk gelen birkaç isim sayabilirim. Bunlardan biri arkadaşım olan Driant Zaneli'nin

Erol Eskiçi, "Nüfeler - Sancar" (Özneler serisinden), 2015

"When Dreams Become Necessity" adlı üçlemesi. Bu üçlemedeki en son eseri çok sevmişim. "Güneşi aşabilir miyim?" gibi bir soruya vermiş bir cevaptı. Yine arkadaşım Jana Marlene Lippert'in ortopedi, medikal üzerine yaptığı tasarımlar var, hence ilerde ismini duyacağız biri. Mark Dion'un yerleştirmeleri, Nicola Samori'nin yapıtları, Stijn Batiainen'in komik resimleri, Ivan Seal ve Sadie Coles'un son derece hafif resimleri, Janis Avotins'in karanlık resimleri, Neo Rauch'in Alman nesnelileriyle dolu resimleri gibi daha birçok isim sayabiliriz aslında.
Son dönem eserlerinizde ilham kaynaklarınız neler?

İlham, esin gibi kelimeler bazı sanatçıları rahatsız ediyor diye düşünüyorum çünkü naif bir tarafta olduğumu düşünüyönlar. Bir kesimim de her şeyi bu, bahsettiğimiz kavramları şifresel bulurlar ve bunun için temsili bir terör estirirler. Fakat bunlar, yorumlanmalarının ötesinde, dozajında bırakılmak kaydıyla benim sevdiğim kelimeler. Sinema hep en büyük esin kaynaklarımdan olmuştur, ila sanat üretmek için değil bazen unutulmamak bazen sadece belirli bir halde davranmak için buna ihtiyaç duvarız. Atlığın sinemadan çıkan o yaratığına inanırım. Yine az önce bahsettiğim büyük yargılar konusundaki çekincem tam olarak bunun gibi bir şey.

Bir şeyler seçmem gerektiğinde zorlanıyorum. Kitaplar okuyorum, tarhe bakıyorum, bazı alanları kurcalıyorum. Mesela bunun sonunda bir karışım olarak ortaya "Nostomania" çıkmıştı. Ne tek başına bir sosyoloji araştırması ne de belirli bir tarihsel alan ya da felsefi noktanın sonucuydu. Haddime de değil diye düşünüyorum, sadece "İşte bunlar benim bildiklerim" diyorum ve bunu insanlarla paylaşıyorum.
Bir sanatçı olarak hangi yönlerinizi güçlü buluyorsunuz? Zayıf yönleriniz neler?
Affınıza sığınarak böyle bir soruya cevap vermeme inisiyatifi kullanmaktan çekinmemek mesela güçlü bir yan olabilir, biliyorum. ✦